

práv, avšak závazky může převzít jen se svolením podpůrce, ustanoveného soudem. Bez jeho souhlasu a bez schválení opatrovnického soudu nemůže udělit plnou moc a nelze jí přiznat právo, by jednala samostatně na soudě s jiným právním zástupcem. (Dovolací) rekurs podaný takovým právním zástupcem do usnesení o povolení dobrovolné dražby, jest nepřipustným.

(Rozh. ze dne 24. března 1927, R I 197/27.)

K r a j s k ý s o u d schválil podle §u 109 j. n. usnesení okresního soudu, jímž byla povolena dobrovolná dražba nemovitosti Anny L-ové, zbavené částečně svéprávnosti. Rekursní soud k rekursu Anny L-ové napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs Anny L-ové.

D ů v o d y:

Stěžovatelka byla usnesením ze dne 22. dubna 1926 pro slabomyslnost částečně zbavena svéprávnosti a byl jí ustanoven podpůrce. Zbavení svéprávnosti posud trvá, neboť její návrh na zrušení byl zamítnut usnesením ze dne 21. ledna 1927 a o její stížnosti do zamítavého usnesení nebylo dosud rozhodnuto. Částečným zbavením svéprávnosti nastává obmezení způsobilosti k jednání. Taková osoba rovná se dospělému nezletilci a obdrží podpůrce (§ 4 řádu o zbav. správ.). Jest tedy oprávněna k jednáním jen v mezích §§ 151 a 245 obč. zák., může nabývat pro sebe práv, avšak závazky může převzít jen se svolením zákonného zástupce (§ 865 obč. zák.). Jediným zástupcem takové osoby jest tedy po zákonu jen podpůrce soudem ustanovený. Bez jeho souhlasu a bez schválení opatrovnického soudu nemůže osoba částečně zbavená svéprávnosti udělit plnou moc a nelze jí přiznat právo, by samostatně jednala na soudě s jiným právním zástupcem. Dovolací rekurs, jenž jest ostatně jen mimořádnou stížností ve smyslu §u 16 pat. o nesp. řízení, podává Anna L-ová právním zástupcem na základě udělené mu dalekosáhlé plné moci ze dne 13. prosince 1926 bez podpůrce, ba proti jeho vůli a proti rozhodnutí opatrovnického soudu, neboť si stěžuje do usnesení o povolení dobrovolné soudní dražby domu č. 2 s pozemky, jež bylo vydáno k návrhu podpůrcově a po vykonaném šetření, průběhem jehož byla též slyšena, z toho důvodu, že Anna L-ová, k hospodaření pro duševní slabost a tělesnou churavost nezpůsobilá, nemohla by tento majetek pro značné dluhy udržeti a mohlo by brzy dojít k exekučnímu prodeji, kdežto při dobrovolné dražbě jest i o její přístřeší s dostatek postaráno. Její dovolací rekurs, podaný jiným právním zástupcem, ale bez souhlasu podpůrcova, ba proti jeho návrhu do usnesení opatrovnického soudu, schváleného již dle §u 109 j. n., nelze tedy uznati za přípustný a bylo jej již z toho formálního důvodu odmítnouti.

Čís. 6930.

Jde o nárok ze správy, nevyhovuje-li dodané zboží smluvně zaručené jakostní podmínce. Lhostejno, že náhrada pro tento případ správy

byla ve smlouvě výslovně stanovena. Nárok na náhradu škody nelze uplatňovati, není-li tu zavinění dodatele. Lhůtu §u 933 obč. zák. lze prodloužiti zvláštní úmluvou stran. V tom, že byla složena jistota, jež měla býti vrácena až po dodržení zaručené výkonnosti dodané věci, dlužno spatřovati prodloužení lhůty pouze ohledně nároků, jež jsou jistotou tou kryty.

(Rozh. ze dne 24. března 1927, R I 201/27.)

Československý erár (poštovní správa) objednal od žalované firmy 100 automobilových obručí s podmínkou, že žalovaná firma ručí za dodané obruče pro výkon 16.000 km při rychlosti jízdy nepřesahující 25 km za hodinu a že, nevyhoví-li dodané obruče záruční podmínce, vyhlašuje si ministerstvo pošt a telegrafů (Československý stát poštovní správa) žádati od firmy náhradu, buď in natura, ve kterémž případě hradí firma veškeré výlohy spojené s dopravou defektních a náhradních obručí na místo jich určení, neb s odpočtem částky, která přísluší rozdílu zaručeného a skutečného počtu ujetých km a že pro náhradní obruče platí běžné denní ceny, pokud jsou tyto nižší, než za které byla dodávka zadána. Ježto některé z obručí staly se neupotřebitelnými již před projetím 16.000 km, domáhal se Čsl. erár na žalované firmě pro toto předčasné opotřebení obručí buď dodání 12 obručí proti doplacení 101 Kč 94 h, aneb zaplacení 10.245 Kč 06 h s přísl. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, maje za to, že jde o nárok ze správy, jenž zanikl uplynutím lhůty §u 933 obč. zák. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Jde tu o smluvní plnění, t. j. o náhradu škody přímo ze smlouvy (§§ 1293 až 1295, 1298 obč. zák.), pro jejíž uplatnění platí všeobecné předpisy o náhradě škody ze smlouvy a tedy též promlčecí lhůta §u 1486 obč. zák., která však, i kdyby se počítala již od doby uzavření smlouvy až do podání žaloby, neuplynula a nikoliv propadná lhůta §u 933 obč. zák. Proto neposoudil soud první stolice věc po právní stránce správně, použiv ustanovení §u 933 obč. zák., platících pro uplatnění vad správu zakládajících, na souzený případ, a zamítnuv z toho důvodu žalobu, vždyť v souzeném případě jde o nárok na náhradu škody přímo ustanovením smluvním ujednanou. Poněvadž soud první stolice následkem tohoto svého mylného názoru neobíral se dále žalobním nárokem, aniž námitkami žalované firmy ve věci samé a důkazů ve směrech těch neprováděl, jest odůvodněna i odvolatelova výtka neúplnosti a kusosti posavadního řízení v první stolici.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud míní, že v projednávaném sporu nejde o uplatňování nároku ze správy, nýbrž o náhradu škody smlouvou výslovně vyjednanou a že tedy neplatí pro uplatnění nároku toho propadná lhůta §u 933 obč. zák., nýbrž obecná lhůta §u 1486 obč. zák. S náhledem

tímto nelze zúplna souhlasiti. Z obsahu žaloby a z přednesu žalující strany vysvítá sice, že se náhrada žalobou postihovaná uplatňuje ze smlouvy a z jejího ujednání, nepochybně jest však, že se náhrada žádá jedině z toho důvodu, že dodané pryžové obruče nevyhovovaly smluvní přípovědi žalované firmy, totiž že obruče tyto mají míti výkonnost 16.000 km při rychlosti jízdy 25 km za jednu hodinu. Jde tedy o nárok uplatňovaný z toho důvodu, že dodané zboží nevyhovuje smluvně zaručené jakostní podmínce, tedy o nárok ze správy, při čemž arcíť nerozhoduje, že náhrada pro tento případ správy byla ve smlouvě výslovně stanovena, neboť toto smluvní ustanovení neznamena nic více, než že tím do smlouvy byl pojat závazek, který by žalovanou firmu i bez ujednání ze zákona postihoval, pokud se týče nárok, kterýž by žalujícímu eráru i bez úmluvy ze zákona příslušel. Žalující strana nebyla by arcíť omezena pouze na nárok ze správy a mohla by proti žalované firmě uplatniiti z toho důvodu i nárok na náhradu škody, jenž podle §u 932 obč. zák. zůstává i při správě vyhrazen, avšak tento druhý nárok nelze uplatňovati již z té pouhé skutečnosti, že prodané zboží nemělo výslovně vymíněných vlastností, nýbrž jedině na základě zvláštního mimo tento případ žalované straně k tíži spadajícího zavinění, které by bylo žalující straně jakožto mylný předpoklad žaloby tvrditi a dokazovati. Takového zavinění a takovéto škody však žalobkyně dle obsahu žaloby a sporných přednesů v první stolici neuplatňuje a bez něho nepřisluší tedy další nárok na náhradu škody, než nárok ze správy, který jest uplatňován (srovn. rozh. č. sb. 2434, 3104, 4610). Nárok ten však, jak prvý soud ve svém rozsudku správně dovodil, může býti uplatňován jenom ve lhůtě §u 933 obč. zák., k jejímuž dodržení dlužno přihlížeti z povinnosti úřední, leda že by si byly strany zvláštní úmluvou v této příčině bývaly vyhradily delší lhůtu. Úmluvu takovou žalující strana v řízení v první stolici netvrdila a teprve v odvolání dovozuje, že úmluva takovéto delší žalobní lhůty jest podle smyslu ve smlouvě obsažena, zejména v ustanovení smlouvy o jistotě, která má býti vrácena až po dodržení zaručení výkonnosti. Názoru tomu lze jen částečně přisvědčiti. Zřízení jistoty samo o sobě nemá toho účinku, že by se jím prodlužovala nebo činila trvalou lhůtu, kterou zákon nařizuje pro uplatnění žalobních nároků jako lhůtu propadnou. Není-li zvláštního ujednání o prodloužení lhůty, zajišťuje si strana takovou jistotu přijímající oproti straně druhé splnění oněch jistotou pojištěných nároků pouze v té míře, pokud nároky tyto v ní (jistotě) nalézají úhradu, kdežto nároky další, jež jistotou kryty nejsou, nebyly-li v propadné lhůtě žalobou uplatněny, zanikají. Jenom v tomto obmezeném rozsahu, totiž pokud jsou jistotou kryty, lze uznati žalobní nároky ze správy včasné uplatněné bez ohledu, byla-li v příčině nich lhůta §u 933 obč. zák. zachována a jest o nich jednati a rozhodnouti. V tomto rozsahu jest napadené zrušovací usnesení odvolacího soudu v zákoně odůvodněno a bylo tudíž rekursu úspěch odepříti.

Čís. 6931.

Předpis §u 14 ex. ř. čelí zbytečnému hromadění exekučních prostředků i v tom případě, je-li k vydobytí téhož nároku podáno postupně